

A Miniszteri Bizottság nyilatkozata az Európa Tanácsnak az emberi jogvédők hatékonyabb védelmével és tevékenységük előmozdításával kapcsolatos tevékenységéről

(Elfogadta a Miniszteri Bizottság 2008. február 6-án, az 1017. nagyköveti szintű ülésén)

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága,

Tudomásul véve az állam- és kormányfők 2005-ben Varsóban tartott 3. csúcstalálkozóján született azon elkötelezettségét, hogy az Európa Tanács "kötelező – különböző mechanizmusai és intézményei által - aktív szerepet játszani az egyének jogainak védelmében, és elősegíteni a nem kormányzati szervezetek felbecsülhetetlen értékű részvételét az emberi jogok aktív védelmében";

Emlékeztetve az ENSZ egyéneknek, csoportoknak és társadalmi szervezeteknek az egyetemesen elfogadott emberi jogok és alapvető szabadságjogok elősegítésével és védelmével kapcsolatos jogairól és felelősségéről szóló, 1998. december 9-én elfogadott Nyilatkozatára, valamint hangsúlyozva a nyilatkozatnak az egyének, csoportok és szervezetek számára fennálló fontosságát az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméért és megvalósításáért, azok előmozdításáért folyó küzdelmük során, mind nemzeti, mind nemzetközi szinten;

Figyelembe véve az Európai Unió 2004-es, az emberi jogvédőkkel kapcsolatos Irányelveit és megvalósításának 2006-os első felülvizsgálatát, amely az EU tagállamai és más, azok megvalósítását támogató államok számára az emberi jogvédők támogatására és védelmére ajánlott, gyakorlati intézkedésekre vonatkozó javaslatokat tartalmaz;

Elítélve azt, hogy az emberi jogvédők, köztük az újságírók a nemzeti és nemzetközi szintű erőfeszítések ellenére túlságosan gyakran esnek jogsértések, fenyegetések és támadások áldozatául, és tekintetbe véve, hogy az emberi jogvédőknek megkülönböztetett figyelemben kell részesülniük, mivel az ilyen jogsértések az emberi jogok általános állapotát, illetve az adott országban azok romlását jelezhetik;

Tisztelettel adózva az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok előmozdításában és védelmében kifejtett felbecsülhetetlen közreműködésüknek;

Annak tudatában, hogy Európában a véleménynyilvánítás, gyülekezés és egyesülés szabadságának az emberi jogvédők munkáját befolyásoló korlátozása nem terjedhet túl azon a mértéken, amit az Emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló konvenció („Emberi Jogok Európai Egyezménye” vagy „ECHR”) 10. és 11. cikkének 2. bekezdése megenged;

Figyelembe véve az Emberi Jogi Állandó Bizottság (CDDH) jelentését az Európa Tanácsnak az emberi jogvédők védelmének javításáról és tevékenységük elősegítéséről; [1]

Emlékeztetve az európai nem kormányzati szervezetek jogállásáról szóló CM/Rec(2007)14 ajánlásra, amely kimondja, hogy a civil szervezeteknek élvezniük kell a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint minden egyéb egyetemesen és helyileg garantált, rájuk vonatkozó jogot és szabadságjogot;

Elismerve, hogy miközben az emberi jogvédők segítségének és védelmének elsődleges felelőssége és kötelezettsége az államé, az Európa Tanács is hozzá kíván járulni az emberi jogvédők számára az őket támogató környezet létrehozásához, valamint megvédeni őket, és az emberi jogok védelmére irányuló munkájukat;

Üdvözölve az Európa Tanács Emberi Jogi Biztosának az emberi jogvédők támogatását, különösen az országlátogatásai során eddig kifejtett tevékenységét, és annak tudatában, hogy az emberi jogvédők védelme, valamint a tevékenységeik végzéséhez lehetőségeket biztosító környezet megteremtése a Miniszteri Bizottság 1999. május 7-i (99) 50. számú döntésében meghatározottak szerint a Biztos mandátumának részét képezi,

1. Elítéli az Európa Tanács tagállamaiban és másutt az emberi jogvédők ellen elkövetett minden támadást és jogsértést, akár állami tisztviselők, akár nem állami szereplők követték el azokat;

2. Felhívja a tagállamokat, hogy:

i) hozzanak létre olyan környezetet, amely segíti az emberi jogvédők munkáját, lehetővé teszi az egyének, csoportok és szervezetek számára, hogy a törvények alapján, a nemzetközi normáknak megfelelően, szabadon fejtsék ki az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelmét elősegítő tevékenységüket, az értük folyó küzdelmüket pedig korlátozás nélkül végezhesék, kivéve az Emberi Jogok Európai Egyezményében foglalt korlátozásokat;

ii) foganatosítsanak hatékony intézkedéseket az emberi jogvédők védelmére, támogatására és tiszteletben tartására, valamint biztosítsák tevékenységük tiszteletben tartását;

iii) erősítsék meg igazságszolgáltatási rendszerüket, és biztosítsanak hatékony jogorvoslatot azoknak, akiknek jogait és szabadságjogait megsértették;

iv) hozzanak hatékony intézkedéseket az emberi jogvédők elleni támadások vagy zaklatások megakadályozására, biztosítsák, hogy az ilyen támadásokat független és hatékony vizsgálat kövesse, és hogy a felelősöket államigazgatási és/vagy büntető eljárások során felelősségre vonják;

v) vegyék fontolóra, hogy független bizottságokat, ombudsmanokat vagy nemzeti emberi jogi intézményeket olyan hatáskörrel és illetékességgel ruházzanak fel - illetve a meglévőket erősítsék meg -, hogy azok az emberi jogvédőknek jogaik megsértésével kapcsolatos panaszait megkaphassák és megismerhessék, továbbá fogalmazhassanak meg ajánlásokat azok megoldására.

vi) biztosítsák, hogy törvénykezésük – különös tekintettel az egyesülés, békés gyülekezés és véleménynyilvánítás szabadságára – megfeleljen a nemzetközileg elfogadott emberi jogi normáknak, és szükség esetén az Európa Tanácstól kérjenek útmutatást e tekintetben;

vii) biztosítsák, hogy az emberi jogvédők hatékonyan részt vehessenek az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt, az Európai Szociális Jogok Bizottsága ülésein, valamint más emberi jogokat védő intézmény előtt az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően;

viii) működjenek együtt az Európa Tanács emberi jogi intézményeivel, különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Bíróságával, az Emberi Jogok Európai Egyezményének megfelelően, valamint az Emberi Jogok Biztosával oly módon, hogy segítsék látogatásait, és kéréseire megfelelő válaszokat adjanak, valamint párbeszédet folytassanak vele az emberi jogvédők helyzetéről;

ix) vegyék fontolóra a Nemzetközi Nem-kormányzati Szervezetek Jogi Személyiségének Elismeréséről Szóló Európai Konvenció aláírását és ratifikálását (ETS No. 124);

x) vegyék fontolóra az Európai Szociális Charta 1995-ös Kiegészítő Jegyzőkönyvét, és vegyék tekintetbe a Chartában említett kritériumokat teljesítő nemzeti civil szervezetek azon jogának elismerését, hogy a Szociális Jogok Európai Bizottságához kollektív panaszokat nyújthassanak be;

xi) léptessenek életbe intézkedéseket a harmadik országokban veszélynek kitett emberi jogvédők gyors megsegítésére és védelmére, mint például – adott esetben – a bírósági tárgyalásokon való részvétel és azok megfigyelése, és/vagy, ha lehetséges, sürgősségi vízum megadása;

3. Felhívja az Európa Tanács testületeit és intézményeit, hogy munkájuk során kísérik különös figyelemmel az emberi jogvédőkkel kapcsolatos kérdéseket. Ez foglalja magába információk és dokumentumok szolgáltatását, beleértve a kapcsolódó esetjoggal és más európai normákkal kapcsolatos anyagokat, valamint bátorítsák a civil társadalom szervezeteivel történő együttműködést és figyelemfelkeltő tevékenységüket. Bátorítsák továbbá az emberi jogvédők részvételét az Európa Tanács tevékenységében;

4. Felhívja az Emberi Jogi Biztost, hogy erősítse Hivatalának szerepét és hatékonyságát annak érdekében, hogy erős és tényleges védelmet biztosítson az emberi jogvédők számára az alábbiak szerint:

i) Továbbra is tegye meg a szükséges lépéseket az emberi jogvédőktől és más releváns forrásokból kapott információk alapján, ideértve az országgyűlési biztosokat vagy a nemzeti emberi jogi intézményeket;

ii) Országlátogatásai során továbbra is találkozzon számos jogvédővel, és tegye nyilvánossá az emberi jogvédők helyzetéről szóló jelentéseit;

iii) Lépjen fel az általa megfelelőnek vélt módon az illetékes hatóságoknál annak érdekében, hogy segítse őket a kötelezettségeikkel összhangban álló megoldás megtalálásában az emberi jogvédők esetlegesen felmerülő problémái esetén, különös tekintettel az olyan súlyos helyzetekre, amelyek azonnali intézkedést követelnek;

iv) Szorosan működjön együtt más kormányközi szervezetekkel és intézményekkel, különös tekintettel az emberi jogvédőket összefogó szervezetre, az EBESZ Emberi Jogok és Demokratikus Intézmények Hivatalára (OSCE/ODHIR), az Európai Unióra, az ENSZ Főtitkárának emberi jogvédőkkel foglalkozó Különmegbízottjára, és más létező mechanizmusokra;

5. A Miniszteri Bizottság vállalja, hogy az Európa Tanács ezen a területen kifejtett további tevékenységét figyelemmel kíséri.

[1] CM(2008)5 add. Dokumentum

Forrás:

http://www.mfa.gov.hu/kum/hu/bal/Kulpolitikank/emberi_jogok_vedelme/allasfoglalasok/0802etminiszteri_biz_nyilatkozata.htm